

Tjeneste som Forstærkningsmand, naar den Alderklasse o. s. v. — med et andet, hvorved det blev stillet ganske til hans egen Raadighed naar han vilde, at stille sig til Forstærkningsmand, men at han til den i Lovforslaget ommeldte Tid i det Seneste var forpligtet at stille sig. Med denne lille Forandring vilde man have bragt Stillingsvæsenet hen paa det rigtige Standpunkt, og siden vi nu engang have Stillingsvæsenet — og jeg altid har forsvaret det som en efter min Mening nødvendig og for Børnepligtsvæsenet vigtig Sag — saa maa det dog vistnok ogsaa ansees rettest at lade det naae sit Maal paa en saadan Maade, at Stilleren uden at blive i højere Grad frigjort for Tjeneste, end der følger af Sillings Natur, iøvrigt kan gjøre sig Udbyttet af den Bestræbelse, han har gjort, saa gavnlig som mulig, og dette naaer man ved denne Lov, naar man gjør en ringe Forandring med Hensyn til Ordet „kan“, hvilket jo endnu vil kunne skee ved tredje Læsning.

Hvad det første Ændringsforslag angaaer, da troer jeg, at der er indtraadt en Misforstaaelse. Stillning i Ordets virkelige Betydning kan kun finde Sted med en frigjort Mand; man stiller i Grunden aldrig en Forstærkningsmand, men man bytter med en Forstærkningsmand, og naar man holder fast ved dette, saa vil det, der indeholdes i Ændringsforslaget, i Grunden komme frem af sig selv. Det er en simpel og naturlig Ting, at naar To bytte, saa indtager den One den Andens Plads; naar altsaa jeg, som tjener i Linien eller Reserven, bytter med en Forstærkningsmand, indtræder han i min, og jeg i hans Plads; der er kun et eneste Tilfælde, hvor Bytningen ikke kan blive fuldstændig, hvilket berøer paa en anden § i Børnepligtsloven; nemlig naar en yngre Mand bytter med en ældre Mand af Forstærkningen. Denne sidste, der staaer i Forstærkningen i en af de ældre Klasser, vil jo naturligvis have naaet det 38te Aar langt tidligere end den yngre, med hvem han har byttet, og den yngre Mand vil altsaa ved at indtage hans Plads i den ældre Klasse, rykke op i 38-Aars-Alderklassen, førend han selv har fyldt det 38te Aar. Men nu er der en

§ i Børnepligtsloven, som siger, at Ingen udtræder af Forpligtelsen til at tjene, førend han er 38 Aar gammel; altsaa vil denne Byttningsmand, som fra Linien saaledes er kommen over i Forstærkningen, vel stige ifølge Forstærkningsmandens Berettigelse eller Forpligtigelse indtil 38-Aars-Alderklassen; men naar han er kommen der, vil han blive staaende i Forstærkningens Rister saalænge indtil han har fyldt det 38te Aar. Det er, som det vil fremgaae af hvad jeg har yttret, min Hensigt at stemme for Forslaget i det Hele, og jeg skal heller Intet have imod at stemme for dette Ændringsforslag, uagtet jeg troer, at det ikke er vel valgte Udtryk, man har betjent sig af; men den Retteelse, som der her maaskee kan trænges til, ligesom den jeg troer der bør gjøres i Forslaget selv, kunne jo foretages ved den 3die Behandling. Hvad det andet Ændringsforslag angaaer, da holder jeg for, at det, som oprindeligt er foreslaaet, er det Rette, men det skal heller ikke give mig stor Sorg, om dette Ændringsforslag gaaer igjennem.

Nørgaard: Det er kun en kort Bemærkning jeg vil tillade mig at gjøre med Hensyn til de Betænkkeligheder, som er fremført af den ærede Rigsdagsmand for Viborg Amts 2det District (Bregendahl) mod det af mig stillede Lovforslag. Hvad nu angaaer hans Betænkkelighed ved, saaledes som her er Tilfældet, at benytte Initiativet til at gjøre Forandringer i Love, som saa nylig ere traadte i Kraft, da kan jeg foreløbig trøste den ærede Rigsdagsmand med, at jeg har modtaget mange Beviser baade fra Kjøbstad og Land paa, at Forslaget uden for Forsamlingen har vundet et meget stort Bifald; jeg troer, at Forslaget er kommen til rette Tid og Sted.

Hvad nu det andet angaaer, saa forekom det mig, saafremt jeg forstod den ærede Rigsdagsmand rigtig, som om han meente, at vi ved at vedtage dette Forslag, derved vælte den Byrden fra os selv over paa de kommende Slægter; men det troer jeg ingenlunde er Tilfældet ved Bestemmelsen i dette Forslag; thi Spørgsmaalet forekommer mig er saare simpelt med Hensyn til Forslagets 1ste Deel, da der kun er Tale om at stille en aldeles fri Mand